

Draaien met je regenjas aan

Analyse van Lex: wat occlusiefrentjes in de buurt en een trog over Groningen. Die laatste kan voor regen en wind zorgen maar verder ziet het er eigenlijk tamelijk rustig uit. Een depressie boven Ierland zal voor wat onbestendig weer gaan zorgen de komende periode maar het lijkt er niet op dat er stormen of iets dergelijks op til zijn. Bij het naderen van deze depressie zal de wind wel flink gaan toenemen maar dat kan nog wel even duren. Het Hoog boven Oost-Europa houdt stand dus voorlopig verandert er weinig. De wind zal overwegend uit ZW tot W waaien en trekt aan.

Het KNMI vindt er dit van: zaterdagnmiddag is het half tot zwaar bewolkt met in de noordelijke helft enkele buien. In de zuidelijke helft blijft het overwegend droog met vooral in het zuidoosten af en toe zon. De maximumtemperatuur ligt rond 18°C in het noorden en 22°C in het zuidoosten. De zuidwestenwind is matig, aan de westkust (vrij) krachtig, windkracht 5 tot 6. (Bron: KNMI).

Berekening van de kracht van de wind

Luchtdruk 1010 hPa

Temperatuur 29615°K (18°C)

Windsnelheid 8.5 m/sec (5 Bft)

Een m³ lucht weegt 1.20 kg en veroorzaakt een kracht van 8.24 kg/m²

Vragen over het huiswerk

Lezen H7: lezen t/m 7.2.6 (oud dito)

1. Welke zeilvoering passen we vandaag toe, belast en welke onbelast?
2. Hoe noodzakelijk is het om de molen altijd grondig te inspecteren?
3. Waar moet je in de kap vooral op letten?
4. Waarop controleer je de vang?
5. Waarop controleer je het bovenwiel en bovenbonkelaar?
6. Waarop wordt de bovenas gecontroleerd?
7. Welke controle voer je beneden uit?
8. Welke buiteninspectie voer je uit?
9. Hoe begin je met draaien?
10. Kruien, hoe doe je dat?
11. Waarom worden zeilen bij fokwieken aan de voorkant geklampt?
12. Hoe vaak mag het gevluht nog rondgaan als de molen wordt gevangen?
13. Hoe worden standaard de bezetketting en kruidraad gelegd?
14. Hoe bepaal je hoeveel zeil er wordt voorgelegd?
15. Mag je zonder valbeveiliging zeil voordragen en voorleggen?
16. Wat is zeilslag en hoe voorkom je het?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H7: lezen t/m 7.2.6 (oud dito)

1. Welke zeilvoering passen we vandaag toe, belast en welke onbelast?
Het kan gek gaan vandaag, belast 4 halve en onbelast in de lege. Voorzichtig tijdens buien. Roedketting en bliksemafleider bij de hand houden.
2. Hoe noodzakelijk is het om de molen altijd grondig te inspecteren?
Als je de molen goed kent omdat je er heel vaak op draait kun je met een wat oppervlakkiger inspectie toe. Bij een onbekende molen moet je de inspectie heel grondig uitvoeren: kap, kruiring, wiggen, alles goed controleren op loszitten, slijtage etc. Eventueel informatie opvragen bij de molenaar en het logboek. Maar ook kruipalen, stelling, staartconstructie en kruilier/kruirad goed controleren. Bedenk dat je met een heel duur speeltje aan de gang mag, dat dat speeltje al oud is en dat er na jou weer door anderen mee mag worden gespeeld, liefst nog enkele eeuwen. Wees er dus zuinig op!
3. Waar moet je in de kap vooral op letten?
Liggen er geen takjes, vogelnestmateriaal, of klonten smeervet op de vloer (afvoeren), liggen er geen voorwerpen op de vloer waarop de vangbalk ongecontroleerd kan rusten (tegen de wanden tussen de 8kantstijlen plaatsen). Losliggende wiggen, houtsplinters, kammen e.d. geven indicatie dat er iets erg mis kan zijn. Zonodig kruierwerk van vet voorzien.
4. Waarop controleer je de vang?
Vertoont de vang onregelmatige slijtage, zitten de vangstukken nog goed vast, maanijzers, lendestut en vorkstutten zitten nog vast, borging van het buikstuk nog in orde, geen scheuren in de vangstukken, rust en rijklamp in orde, draaipunt vangbalk in ezel voldoende ruimte, metalen onderdelen controleren op scheurtjes en/of slijtage (vangketting, ketting van het buikstuk, verbindingen bij maanijzers, vanganker en koebouten, draaipunt van de wipstok in de kap).
5. Waarop controleer je het bovenwiel en bovenbonkelaar?
Scheuren in kruisarmen, plooistukken etc., zitten de wiggen in het bovenwiel en de bonkelaar goed vast (eventueel aanhalen en woutertjes weer vastmaken), kammen in het bovenwiel en bonkelaar checken (kamwiggen aanhalen en eventueel kammen voeren). Bij te grote afwijkingen wordt het molenmakerswerk. Voldoende was op de kammen. Zitten de vulstukken nog goed vast. Taplager koningspil voldoende vet en geen speling, poortstokken en busdeur goed vast, stroppen rond het kroonijzer goed vast (eventueel scheerijzers aanhalen en vastzetten). Steek en beet bovenwiel/bonkelaar controleren (mogelijke verzakking bovenas).
6. Waarop wordt de bovenas gecontroleerd?
Pensteen en halssteen controleren op breuk en op voldoende vet (eventueel smeren), springbeugel bevestiging. Bij een breuk in de halssteen checken of er vet genoeg aanwezig is en of de as tijdens draaien warm gaat lopen. Zo ja, stoppen.

7. Welke controle voer je beneden uit?
Beet van de kammen van de onderbonkelaar en waterwiel OF controle van takrad en rondsels bij 2 vijzels. Olie voldoende in de taatspot. Eventueel smering van de tappen van de vijzelspillen en controle zwaarbalken rondsels. Kortom alle smeerpunten nalopen!
8. Welke buiteninspectie voer je uit?
Visueel inspecteer je het gevluht, de kruipalen, het riet van 8kant en kap (vogels), bliksembeveiligingspunten (2 stuks) en de staart met kruilier/rad, kruidraad en bezetketting. Verder de stelling met alle onderdelen, liggers, balie, stellingplanken etc.
9. Hoe begin je met draaien?
Molen op de wind kruien en vang lichten om het gevluht even rond te laten gaan. Vangen. Als alles goed is, opzeilen, in het werk zetten en beginnen met draaien.
10. Kruien, hoe doe je dat?
Zet zoveel mogelijk alle werktuigen uit het werk, dit zorgt ervoor dat het kruien lichter gaat en er kunnen geen werktuigen beschadigen of onklaar raken. Zoek uit waar de wind vandaan komt en zet de molen zoveel mogelijk op de wind. Controleer vooraf ook de waterloop en de vijzelbak bij de poldermolen. Verwijder zo nodig drijfvuil dat de vijzel zou kunnen beschadigen.
11. Waarom worden zeilen bij fokwieken aan de voorkant geklampt?
De opgerolde zeilen zouden de kwetsbare fokken kunnen beschadigen.
12. Hoe vaak mag het gevluht nog rondgaan als de molen wordt gevangen?
Vuistregel: de molen moet binnen 20 tot 30 seconden stilstaan en het aantal enden dat passeert tijdens de vangsessie mag ongeveer 1/6 zijn van het aantal enden dat de molen loopt. Bij harde wind kan het iets langer duren, bij weinig wind korter.
13. Hoe worden standaard de bezetketting en kruidraad gelegd?
Kruidraad lang links en bezetketting kort rechts. Bij krimpemde wind en het bovenlangs trekken van een bui kunnen kruidraad en bezetketting andersom worden gelegd.
14. Hoe bepaal je hoeveel zeil er wordt voorgelegd?
Ervaring. Bij veel wind weinig zeil en bij weinig wind veel.
15. Mag je zonder valbeveiliging zeil voordragen en voorleggen?
Voorleggen mag zonder valbeveiliging maar voordragen moet met valbeveiliging.
16. Wat is zeilslag en hoe voorkom je het?
Zeilslag is het loskomen van het zeil van de hekken en dan met een klap weer terugvallen. Door de molen iets onder de wind te zetten voorkom je het en anders wil een duikertje ook wel helpen.

